

LAKIALOITE 10/2004 vp

Laki valtion eläkelain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tässä lakialoitteessa ehdotetaan valtion eläkelain muuttamista niin, ettei virkamieheltä, joka palvelee virassaan vielä 65 vuotta täytettyään,

sen johdosta pienennetä eläkettä verrattuna niihin virkamiehiin, jotka jäävät eläkkeelle viimeistään silloin, kun he täyttävät 65 vuotta.

PERUSTELUT

Vuoden 1996 alusta voimaan tulleilla työntekijäin eläkelain ja valtion eläkelain muutoksilla muutettiin työeläkkeiden ja virkamieseläkkeiden indeksijärjestelmiä siten, että käyttöön otettiin kaksi indeksiä. Siihen saakka käytettyä TEL-indeksiä eli työkäisen indeksiä oli tarkoitus soveltaa edelleen eläkkeisiin niin kauan kuin työntekijä täyttää 65 vuotta. Tämän rinnalle säädettiin pienempi ns. eläkeläisen indeksi sovellettavaksi 65 vuotta täyttäneiden työntekijäin eläkkeisiin.

Valtiokonttori ryhtyi alusta alkaen käyttämään niiden virkamiesten, lähinnä tuomarien, joiden laillinen eroamisikä on 67 tai 70 vuotta ja jotka ovat palvelleet viroissaan vielä 65 vuotta täytettyään, myös eläkkeen perustana olevaa palkkaa tarkistettaessa pienempää eläkeläisen indeksiä. Tästä on ollut seurauksena, että kaikki ne virkamiehet, jotka ovat voineet ja tosiasiaassa palvelleet viroissaan vielä täytettyään 65 vuotta, ovat saaneet pienemmän eläkkeen kuin siinä tapauksessa, että he olisivat jääneet eläkkeelle viimeistään 65 vuotta täyttäessään.

Tällainen lain soveltaminen on epäloogista ja johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen. Se on myös edellä tarkoitettun lainmuutoksen tarkoituksen vastaista. Sanotaanhan lainmuutoksen tarkoituksena olevan, että se kannustaa työntöön jatkamiseen nykyistä pitempään (HE 118/1995 vp). Edelleen se on Suomen perustuslain 6 §:n vastaista, koska se ilman hyväksyttävää perustetta asettaa virassaan vielä 65 vuotta täytettyään palvelevat virkamiehet ikänsä puolesta eri asemaan niihin virkamiehiin nähden, jotka jäävät eläkkeelle viimeistään täytettyään 65 vuotta.

Lainvalmistelu- ja eduskunta-asiakirjoista ei käy selville, että alussa tarkoitettun lainmuutoksen käsittelyn yhteydessä eduskunta olisi tullut tietoiseksi siitä, miten muutettua lakia tultaisiin soveltamaan niiden virkamiesten eläkkeisiin, jotka lain perusteella voivat jäädä eläkkeelle vasta täytettyään 67 tai 70 vuotta. Eduskunta on siten tietämättömänä asian todellisesta laidasta hyväksynyt lainmuutoksen.

Näissä olosuhteissa on oikein ja kohtuullista, että tapahtunut erehdys korjataan sen voimaantulosta lukien.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

valtion eläkelain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1671/1995, seuraavasti:

16 §

Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan eläkettä myönnettäessä ja 13 §:ää sovellettaessa niiden indeksilukujen mukaan, jotka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten. Virkamiesten, joiden laillinen eroamisikä on 65 vuotta korkeampi, eläkkeen perusteena olevaa palkkaa tarkistettaessa

käytetään kuitenkin samoja indeksilukuja kuin muidenkin virkamiesten eläkkeen perusteena olevia palkkoja tarkistettaessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2004 ja sitä sovelletaan myös eläkkeisiin, jotka on maksettu 1.1.1996 jälkeen.

Helsingissä 26 päivänä helmikuuta 2004

Eero Akaan-Penttilä /kok